

Nya böcker, rapporter och utredningar inom området hälso- och sjukvård

Fokus: svensk litteratur om organisation, styrning och ledarskap men också andra aktuella ämnesområden som patientinflytande och e-hälsa

Vänd dig till Sjukhusbiblioteken om du vill låna boken eller om du är intresserad av att köpa in en bok till din verksamhet.

Flera av titlarna finns även tillgängliga som PDF-filer, detta är då markerat i listan med länkadress.

HTA-rapporter

Behandling med intermittent pneumatisk kompression vid lymfödem uppdatering av en tidigare systematisk översikt

HTA-rapport 2018:07 Regionala HTA-rådet Uppsala/Örebroregionen 21 s.

Utgångspunkten för denna rapport var en systematisk översikt från 2014 (Intermittent pneumatic compression (IPC) devices in the management of lower limb lymphoedema) som genomförts av Evidence based healthgroup, ACC research New Zealand.

Totalt hittades 74 referenser varav 13 artiklar valdes ut för fulltextläsning och av dessa valdes fyra ut för kvalitetsgranskning.

Slutsatsen är att denytillkomna artiklarna ändrar inte tidigare ståndpunkt att det vetenskapliga underlaget för kompressionspump är otillräckligt för användning i rutinsjukvården.

[https://www.regionorebrolan.se/Files-](https://www.regionorebrolan.se/Files-sv/%c3%96rebro%20l%c3%a4ns%20landsting/Forskning/Forskningsenheter/CAMT%c3%96/Behandling%20vid%20lymf%c3%b6dem.pdf)

[sv/%c3%96rebro%20l%c3%a4ns%20landsting/Forskning/Forskningsenheter/CAMT%c3%96/Behandling%20vid%20lymf%c3%b6dem.pdf](https://www.regionorebrolan.se/Files-sv/%c3%96rebro%20l%c3%a4ns%20landsting/Forskning/Forskningsenheter/CAMT%c3%96/Behandling%20vid%20lymf%c3%b6dem.pdf)

Hörselskydd vid autismspektrum tillstånd och ljudöverkänslighet

Yttrande från Metodrådet Stockholm läns landsting – Gotland HTA 2018:43 2 s.

Frågeställning: Kan formgjutna öronproppar eller andra hörselskydd minska obehag, oro och funktionsnedsättande reaktioner relaterat till ljudexponering hos personer med autismspektrumtillstånd och ljudöverkänslighet?

Resultat: Man fann inga kontrollerade studier, fann en liten kontrollerad randomiserad pilotstudie med japanska skolbarn med ASD vilken jämförde hörselkåpor, brusreducerande hörlurar och utan hörselskydd. Studien hade metodologiska svagheter men indikerar att barnens problembeteenden relaterat till ljudöverkänslighet minskade då de använde hörselkåpor jämfört med baslinje. I slutsats saknas vetenskapligt underlag för att kunna besvara frågeställningen.

[http://www.vardgivarguiden.se/globalassets/utbildning-och-](http://www.vardgivarguiden.se/globalassets/utbildning-och-utveckling/vardutveckling/hta/hta-yttrande/yttrande_2018_43-hta_horselskydd-vid-ljudoverkanslighet-asd.pdf)

[utveckling/vardutveckling/hta/hta-yttrande/yttrande_2018_43-hta_horselskydd-vid-ljudoverkanslighet-asd.pdf](http://www.vardgivarguiden.se/globalassets/utbildning-och-utveckling/vardutveckling/hta/hta-yttrande/yttrande_2018_43-hta_horselskydd-vid-ljudoverkanslighet-asd.pdf)

Nyttan av pumpstöver vid långsamläkande sår

Snabböversikt 2018:11 Region Örebro län HTA-enheten CAMTÖ 8 s.

Frågeställning: om effekten av pumpstöver blir bättre sårsläkning jämfört med kompressionslinda eller tillsammans med kompressionslinda på patienter med långsamläkande bensår.

Resultat: Två Systematiska översikter och två RCT:er granskades. Det är oklart om pumpstöver kan ersätta kompressionslindor, finns en begränsad evidens för att pumpstöver ökar sårsläkningen tillsammans med kompressionslindor. Kompression med pumpstöver verkade mer effektivt än ingen kompression.

[https://www.regionorebrolan.se/Files-](https://www.regionorebrolan.se/Files-sv/%c3%96rebro%20l%c3%a4ns%20landsting/Forskning/Forskningsenheter/CAMT%c3%96/Snabb%c3%b6versikt%20Pumpst%c3%b6vel.pdf)

[sv/%c3%96rebro%20l%c3%a4ns%20landsting/Forskning/Forskningsenheter/CAMT%c3%96/Snabb%c3%b6versikt%20Pumpst%c3%b6vel.pdf](https://www.regionorebrolan.se/Files-sv/%c3%96rebro%20l%c3%a4ns%20landsting/Forskning/Forskningsenheter/CAMT%c3%96/Snabb%c3%b6versikt%20Pumpst%c3%b6vel.pdf)

Triage for Prioritisation in the Emergency Department

[Triage för prioritering på akutmottagningen]

HTA rapport 2018:99 Region Västra Götaland HTA-Centrum, 2018, 102 s.

Syfte: Att undersöka, på en somatisk akutmottagning för vuxna

- om triage i sig är mer effektivt än ingen strukturerad triagering
- om någon profession eller team är bättre än annan profession på att triagera
- om något triage system är bättre än något annat
- hur bra ett triagesystem är på att prediktera utfall

avseende kliniska utfallsmått (mortalitet, oplanerad återsökning, inläggning), korrekt prioritering, patient nöjdhet och processmått (tid på akutmottagningen, väntetid till läkarbedömning, tidsåtgång för triagering).

Slutsatser i korthet: Triage i sig kan vara av värde och att medverkan av läkare i triageteamet kan förbättra kliniska utfall och väntetider, men att slutsatserna är baserade på ett begränsat vetenskapligt underlag. Jämförelser mellan olika triagesystem var bristfälliga och inget system kunde betraktas som överlägset ett annat.

<https://www2.sahlgrenska.se/upload/SU/HTA-centrum/HTA-rapporter/HTA-rapport%20Triage%202018-02-21%20Publicerad.pdf>

SBU-rapporter

Arbetslivsinriktade insatser vid utmattningssyndrom

SBU:s Upplýsingstjást 2018, 14 s.

Frågeställning: Vad finns det för evidens att arbetslivsinriktade insatser har effekt på symtom och återgång i arbete hos personer sjukskrivna på grund av utmattningssyndrom?

Resultat: Två RCT:er identifierades som utvärderat arbetslivsinriktade insatser för personer som är sjukskrivna för utmattningssyndrom eller relaterade diagnoser. Båda undersökte om psykoterapi kombinerat med arbetsplatskontakt förbättrar möjligheterna att börja jobba igen. De arbetslivsinriktade delarna i interventionerna var dock begränsade i såväl omfattning som nyttjande och var bristfälligt beskrivna. Studierna innehöll också ytterligare insatser än själva arbetsplatskontakten vilket gör att det inte går att dra slutsatser om vilken/vilka delar i interventionen som har haft effekt.

<http://www.sbu.se/contentassets/522d7c7176ee4eacb3471586cacc6c29/arbetslivsinriktade-insatser-vid-utmattningssyndrom.pdf>

Arbetsmiljö och ohälsa – Frågor och fakta

SBU 2018, Skrifter och faktablad, 48 s.

SBU har på regeringsuppdrag tagit fram en samlad vetenskaplig kunskapsbas på området arbetsmiljö och ohälsa. SBU har granskat och i sammanställt vetenskaplig kunskap om samband mellan arbetsmiljö och flera stora hälsoproblem så som: ryggproblem, hjärt-kärlsjukdom, kemiska ämnen, artros, depressiva symtom och sömn. I denna populärvetenskapliga skrift har SBU sammanställt de viktigaste slutsatserna man gjort.

http://www.sbu.se/contentassets/7c14baca8bad4dfaa29c7dd78789c6b2/arbetsmiljo_ohalsa.pdf

Behandling med en kombination av syntetiska sköldkörtelhormoner (T4 + T3) alternativt sköldkörtelextrakt vid hypotyreos

SBU:s Upplysningstjänst 2018, 24 s.

Uppdatering av upplysningssvar från 2013 och som reviderats 2016.

Frågeställning: Vad finns det för studier som undersöker skillnader mellan kombinationsbehandling (tyroxin, T4, och trijodtyronin, T3) och monoterapi (tyroxin, T4) för patienter med hypotyreos?

Vad finns det för studier som undersöker skillnader mellan behandling med syntetiska sköldkörtelhormoner och sköldkörtelextrakt för patienter med hypotyreos?

<http://www.sbu.se/sv/publikationer/sbus-upplysningstjanst/behandling-med-en-kombination-av-syntetiska-skoldkortelhormoner-t4--t3-alternativt-skoldkortelextrakt-vid-hypotyreos/>

Individuell schemaplanering

SBU:s upplysningstjänst 2018, 10 s.

Frågeställning: Vilken effekt har individuell schemaplanering på sjuksköterskors och undersköterskors arbetstillfredsställelse samt patientresultat?

Resultat: Man fann två systematiska litteraturöversikter och två integrativa litteraturöversikter som undersökt effekten av individuell schemaplanering för vårdpersonal. Författarna till översikterna menar på att individuell schemaplanering stödjer mer flexibla arbetsscheman och kan gynna vårdpersonal och organisationen, men att det kan vara svårt att implementera och bibehålla ett fungerande system för det. Två av översikterna innehåller studier som rapporterade att personalomsättningen minskat vid individuell schemaplanering.

<http://www.sbu.se/contentassets/e1c71de00ce142bf832fae123e1b2c36/individuell-schemaplanering.pdf>

Patient Health Questionnaire-9 (PHQ-9) som stöd för diagnostik och bedömning av svårighetsgrad av depression

SBU Utvärderar 2018, 50 s.

Systematisk litteraturöversikt som utvärderat det strukturerade frågeformuläret Patient Health Questionnaire (PHQ-9) med nio frågor där patienterna skattar sina symtom på depression. Översikten är en partiell uppdatering av SBU-rapporten Diagnostik och uppföljning av förstämningssyndrom från 2012.

http://www.sbu.se/contentassets/f8d620e0134c4277aff8f4d8245057d5/phq_9_stod_diagnostik_bedomning_svarighetsgrad_depression.pdf

Psykologiska och farmakologiska behandlingar av vuxna med tics eller Tourettes syndrom

SBU:s Upplysningstjänst 2018, 9 s.

Frågeställning: Vilka psykologiska och farmakologiska behandlingsmetoder har effekt vid tics eller Tourettes syndrom hos vuxna?

Resultat: Svaret innehåller fem artiklar. Författarna till dessa artiklar skriver att rådande evidens visar att beteendeterapi är effektivt och kan användas som förstahandsbehandling av tics, antingen enskilt eller i kombination med farmakologisk behandling.

<http://www.sbu.se/contentassets/0e130375c6834041beaa433fbfaef9f2/psykologiska-och-farmakologiska-behandlingar-av-vuxna-med-tics-eller-tourettes-syndrom.pdf>

Tilläggsmetoder till PSA-test för diagnostik av prostatacancer

SBU Bereder 2018, 80 s.

Rapport redovisar det vetenskapliga underlaget som SBU Bereder tagit fram till Socialstyrelsen gällande olika metoders träffsäkerhet att diagnostisera prostatacancer hos män med ett PSA-värde mellan 1 och 10 µg/L.

http://www.sbu.se/contentassets/718d754f2d1547cca3ef2106c037d44f/tillaggsmetoder-till-psy-diagnostik-prostatacancer-rapport-275_2018.pdf

Vårdnära service

SBU:s upplysningstjänst 2018, 8 s.

Frågeställning: Vilken effekt har införande av vårdnära service på patienter, sjuksköterskor och undersköterskor?

Resultat: SBU:s upplysningstjänst har inte funnit någon systematisk översikt som utvärderat frågeställningen. Litteratursökningen som gjordes resulterade i 610 träffar varav 46 bedömdes relevanta och lästes i fulltext, men inga artiklar ingår i svaret eftersom ingen artikel som besvarar frågeställningen har identifierats.

<http://www.sbu.se/contentassets/f4b2c52bf46b498dbc8f9dcbd25893b9/vardnara-service.pdf>

Ledarskap

Organisationshälsa : en bok om ett hållbart arbetsliv

Jan Winroth 2018 Studentlitteratur, 207 s.

I boken diskuteras hur ett hållbart arbetsliv kan uppnås med utgångspunkt i verksamheten, arbetsvillkor och arbetsklimat.

Vem kör egentligen? att balansera styrningsdilemman i kommuner och landsting

SKL 2018, 64 s.

Slutrapport från SKL:s programberedning för styrning av offentligt finansierad verksamhet. Programberedningens uppdrag har varit att se närmare på den utveckling som skett under de senaste decennierna inom styr- och ledningsområdet och lämna förslag på utvecklingsområden. Rapporten fokuserar särskilt på kvalitet och resultat, brukares inflytande, professionens handlingsutrymme och juridiska förutsättningar för att kommuner, landsting och regioner ska kunna utforma sin egen styrning.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-597-4.pdf?issuusl=ignore>

Statistik

KPP-benchmarking 2017

SKL 2018, 66 s.

Kostnad och kvalitet i nationell jämförelse för bröstcancer, PCI, förlossning, höftfraktur 2012-2016. Rapporten är en del i ett pågående KPP-arbete (Kostnad Per Patient) som bland annat innefattar att ta fram jämförelser utifrån KPP-data och kvalitetsindikatorer i den somatiska vården.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-502-8.pdf?issuusl=ignore>

Skador i vården, 2013 - juni 2017

Markörbaserad journalgranskning 2013 - första halvåret 2017

SKL 2018, 16 s.

Redovisning av skador och vårdskador på nationell nivå bygger på granskning av över 70 000 vårdtillfällen på akutsjukhus under perioden januari 2013 till juni 2017. Metoden som använts är Markörbaserad Journalgranskning. Rapporten visar bl.a. att de vanligaste skadetyperna är vårdrelaterade infektioner, läkemedelsrelaterade skador, kirurgiska skador samt trycksår och fallskador. Även förändringar över tid samt skadefrekvensen för patienter som utlokaliseras redovisas i rapporten.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-501-1.pdf?issuusl=ignore>

Tillämpning av smittskyddslagens förhållningsregler vid hivinfektion

Folkhälsomyndigheten 2018, 74 s.

2013 publicerade Smittskyddsinstitutet och Referensgruppen för antiviral terapi kunskapsunderlaget ”Smittsamhet vid behandlad hivinfektion”. Folkhälsomyndigheten har i denna rapport undersökt vilken betydelse underlaget fått för hälso- och sjukvårdens insatser mot hivöverföring. Rapporten bygger på två enkätundersökningar som genomförts, en för personer som lever med hiv och en för infektionsläkare.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/d743f8d73c544980bfd5bdafc1e320a7/tillampning-smittskyddslagen-forhallningsregler-hivinfektion-18015-webb.pdf>

ÖJ Folkhälsa – användning och upplevd nytta

SKL 2018, 34 s.

Rapporten innehåller resultaten av en enkätundersökning av hur ÖJ Folkhälsa 2014, och några andra produkter för folkhälsostatistik, har använts av kommuner och landsting/regioner: Folkhälsans utveckling, Folkhälsodata och FolkhälsoStudio hos Folkhälsomyndigheten, och Kolada Fri sökning och Kolada Jämföraren hos Rådet för främjande av kommunala analyser, RKA.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-505-9.pdf?issuusl=ignore>

Övrigt

Flippen i primärvården - Ett nationellt innovationsprojekt med och för Sveriges primärvård – slutrapport

SKL 2018, 50 s.

Flippen har varit ett utforskande och ett kunskapsspridande projekt som har verkat på flera nivåer inom hälso- och sjukvården, med målet att främja utvecklingen av nya, innovativa arbetssätt. Grundidén att i högre grad vända på perspektivet och utgå från patienternas och medborgarnas behov vid utformande av verksamheten istället för att försöka möta patientens behov med den verksamhet man redan har. I denna slutrapport beskrivs projektets bakgrund, upplägg och resultat och visar på ett antal konkreta exempel.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-504-2.pdf?issuusl=ignore>

Samverkan med civilsamhället – Positionspapper

SKL 2018, 18 s.

Positionspapper från SKL angående civilsamhället som utvecklingskraft, demokratiaktör och samverkanspartner. För att lösa dagens och framtidens samhällsutmaningar menar SKL att det behövs närmare samverkan mellan kommuner och landsting/regioner och det civila samhället. I positionspapperet visar SKL på hur denna samverkan sett ut och ger förslag på hur ökad framtida samverkan ska åstadkommas.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-498-4.pdf?issuusl=ignore>

Strategi för hälsa

Tillsammans - Varje dag lite bättre

SKL 2018, 40 s.

Skrift från SKL som riktar sig främst till förtroendevalda eller chef i ledande ställning inom offentlig sektor. Strategi för hälsa innebär att Sveriges viktiga välfärdsverksamheter; skola, socialtjänst, vård och omsorg, hälso- och sjukvård ska styras och samordnas för att främja hälsa och förebygga ohälsa. Detta genom att arbeta mot gemensamma och konkreta mål, oavsett verksamhet, utveckla arbetsmetoder, mäta och följa upp resultaten.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-604-9.pdf?issuusl=ignore>

Sveriges viktigaste jobb finns i välfärden

Rekryteringsrapport 2018

SKL 2018, 52 s.

Antalet barn och äldre ökar betydligt mer än de i arbetsför ålder vilket kommer innebära stora problem för välfärdssektorn gällande rekrytering av ny personal. Enligt prognosen kommer cirka 200 000 fler behöva anställas inom välfärden till 2026.

Enligt SKL finns det dock mycket som kommuner, landsting och regioner kan göra för att klara kompetensutmaningen och denna rapport fokuserar vi på tre strategier som på olika sätt bidrar till att minska behovet av rekryteringar.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-610-0.pdf?issuusl=ignore>

Välkommen till Sjukhusbiblioteken i Värmland!

Arvika: 0570-71 20 75
sjukhusbiblioteket.arvika@liv.se

Karlstad: 054-61 51 44
sjukhusbiblioteket.karlstad@liv.se

Torsby: 0560-47405
sjukhusbiblioteket.torsby@liv.se